

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	52 - 654 - 01 - 101
Дата	21, 07, 2026 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

42
11

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

52-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки, ведно с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и обсъждане по установения ред.

2026 г.

гр. София

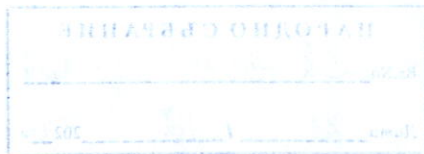
ВНОСИТЕЛИ:

BOZHIDAR
PLAMENOV
BOZHANOV

Digitally signed by
BOZHIDAR PLAMENOV
BOZHANOV
Date: 2026.07.21 09:39:58
+03'00'

Nadejda
Gueorguieva
Iordanova

Digitally signed by Nadejda
Gueorguieva Iordanova
Date: 2026.07.21 11:06:12
+03'00'



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
НА ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

(обн., ДВ, бр. 13 от 2016 г.; изм., бр. 34 от 2016 г., бр. 63, 85, 96 и 102 от 2017 г., бр. 7, 15, 17, 24, 30, 49, 77, 80, 86, 102 и 105 от 2018 г., бр. 17, 83 и 102 от 2019 г., бр. 23 и 107 от 2020 г., бр. 62 от 2022 г., бр. 84, 86, 88, 105 и 108 от 2023 г., бр. 11 и 67 от 2024 г. и бр. 61 от 2025 г., бр. 16 от 2026 г.)

§ 1. В чл. 5 се създават ал. 6 и 7:

“(6) Агенцията по обществени поръчки приема и публикува методика за определяне на публичноправни организации.

(7) Ежегодно в срок, определен с правилника за прилагане на закона, публичните предприятия и икономически обособените лица по чл. 13, ал. 4 от Закона за публичните финанси прилагат методиката по ал. 6 и приемат решение за определяне като публичноправна организация. Решенията се публикуват в платформата по чл. 39а.”

§ 2. В чл. 20, ал. 1, т. 1, буква “в” числото “1 466 850” се заменя с числото “500 000”:

§ 3. В чл. 31, ал. 1 се създава т. 6:

“6. съществени условия за изпълнение на поръчката, за чието неизпълнение е допустимо отстраняване по чл. 107, т. 2, буква “а”

§ 4. В чл. 36, ал. 1 се създава т. 21:

“24. техническите предложения на кандидатите”

§ 5. В чл. 39а се създава ал. 15:

“(15) Към централизираната електронна платформа по ал. 1 се изгражда и поддържа система с изкуствен интелект за подпомагане на изготвянето и проверката на необходимата документация за обществени поръчки.”

§ 6. В чл. 73 се създава ал. 10:

“(10) Алинеи 1-9 се прилагат и по отношение на необичайно благоприятно ценово предложение по един или няколко от елементи от ofertите, в случай, че за различни елементи се изисква посочване на единични цени.”

§ 7. В чл. 107, т. 2, буква “а” накрая се добавят думите “ако са били изрично упоменати в документа по чл. 31, ал. 1, т. 6”

§ 8. В чл. 110, ал. 1 се създава т. 10:

“10. Върховният административен съд е спрял производството по обжалване на основание чл. 109а, ал. 1, т. 4-9 и Министерският съвет е приел решение, че забавянето в изпълнението на предмета на процедурата може да застраши националната сигурност или извършването на дейности със стратегически приоритет за страната”

§ 9. В чл. 224, ал. 1 се създава т. 4:

“4. възложителят, вкл. всеки от възложителите в случай на съвместно възлагане”

§ 10. В чл. 232а се създава ал. 4:

“(4) Осъществяването на задължителния контрол се подпомага чрез системи с изкуствен интелект по ред, определен в правилника за прилагане на закона”

§ 11. В чл. 233, ал. 1 накрая се добавят думите “както и по чл. 164, ал. 1, т. 3-7, т. 11-12 и т. 14.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 12. Законът влиза в сила в тримесечен срок от обнародването му в Държавен вестник.

ВНОСИТЕЛИ:

BOZHIDAR
PLAMENOV
BOZHANOV

Digitally signed by
BOZHIDAR PLAMENOV
BOZHANOV
Date: 2026.07.21 09:40:25
+03'00'

Nadejda
Gueorguieva
lordanova

Digitally signed by
Nadejda Gueorguieva
lordanova
Date: 2026.07.21
11:05:51 +03'00'

МОТИВИ

Към Законопроект за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки

С настоящия законопроект се предлагат няколко мерки за ограничаване на рискове от злоупотреби при провеждане на обществени поръчки.

1. По отношение на предложението в чл. 5

В момента публичните предприятия се самоопределят като публичноправни организации във връзка с възлагането на обществени поръчки, без това има нужда да е надлежно мотивирано или обявено публично. Така се стига до случаи, в които едно публичноправно предприятие не прилага Закона за обществените поръчки, защото е решило друго (пример: дъщерно дружество на държавна болница не прилага ЗОП, въпреки, че собствеността е 100% държавна).

За ограничаване на този риск се предлага публичните предприятия (както и лицата по ал. 13, ал. 4 от ЗПФ) ежегодно да прилат методика, приета от АОП, и да изпращат публикуват решението си в платформата за обществени поръчки. Тъй като условието за публичноправния характер на една организация е свързано с процента на финансиране с публични средства, а този процент се променя всяка година, това решение следва да бъде вземано всяка година.

2. По отношение на предложението в чл. 20

Предлага се и намаляване на стойностния праг за изпълнение на поръчки по Приложение 2, тъй като той е излишно висок. Приложение 2 следва от директивата, която отчита специфики в различните държави членки, но всяка държава членка има право да определи и по-ниски стойностни прагове, без това да е нарушен, тъй като целта на директивата е повече конкуренция. По този начин процедурата по публично състезание (която се прилага между 100 000 лв и стойностния праг за открита процедура) ще бъде много по-ограничена, а в повечето случаи по Приложение 2 ще бъдат прилагани открити процедури, гарантиращи повече конкуренция, по-добри условия за възложителя и ще доведе до ограничаване на корупционния риск.

3. По отношение на предложенията в чл. 31 и чл. 107

Предлага се условията, за чието неизпълнение участник да подлежи на отстраняване, да са предварително посочени в документацията на обществената поръчка и съответно участници да не могат да бъдат отстранявани за несъответствия, които не са предварително обявени. Към момента се наблюдава практиката на отстраняване на участници (с по-добри оферти от спечелилите), за маловажни несъответствия, които изпълнителят може да коригира без това да представлява промяна на офертата или които

са изцяло от документален и технически характер. Възможността за отстраняване при всяко несъответствие създава корупционен риск, който трябва да бъде ограничен.

4. По отношение на предложението в чл. 36

С оглед на постигане на максимална прозрачност се предлага всички технически предложения на кандидатите да бъдат публичвани в платформата за електронни обществени поръчки. Единственият аргумент против това е свързан с евентуална търговска тайна, но тя следва да се заличава при публикуване по общия ред във всички документи, публикувани в платформата.

5. По отношение на предложението в чл. 39а и 232а

Със законопроекта се предлага използване на изкуствен интелект при подготовката и контрола на процедурите по възлагане на обществените поръчки. По този начин ще бъдат ограничени практиките по включване на ограничаващи условия в полза на един кандидат, завишени прогностни стойности спрямо пазарните, формални нарушения, на база на които процедурите да бъдат обжалвани и др.

6. По отношение на предложението в чл. 73

Необичайно благоприятните оферти към момента се разглеждат единствено в цялост, но в някои случаи има необичайно благоприятни ценови предложения по отношение само на един или няколко от елементите на поръчката, което позволява на участникът да завиши прекомерно други елементи, и по този начин да избегне хипотезата на необичайно благоприятна оферта в цялост. Още повече, че понякога в методиките за оценка (съзнателно или не) се допуска оценяване на някои елементи на база на тяхната единична цена, без оглед на обема (напр. при доставки), като по този начин създава стимул за фиктивно подценяване на съответния елемент. Конкретен пример за част от посочените хипотези е обществената поръчка за ново поколение български лични документи, при която участник посочва необичайно благоприятна цена за личните карти, което "дотира" с необичайно висока цена за изграждане на система за електронна идентификация (което прави поради недообмислена методика за оценка).

С направеното предложение, мерките, които се прилагат спрямо необичайно благоприятни оферти, ще могат да бъдат прилагани и спрямо отделни елементи на офертите, когато те са конкретно остойностени.

7. По отношение на предложението в чл. 110

Макар и в редки случаи, при обжалване на процедура пред Върховния административен съд, той спира процедурата на основание чл. 109а, ал. 1, т. 4-9 от АПК.. Това спира процедурата за неопределено време и води до сериозни забавяния в нейното изпълнение.

От една страна, не следва всяко спиране да бъде основание за прекратяване, най-малкото защото може да създаде допълнителен корупционен риск. Необходимо е, обаче, в тези случаи процедура да може да бъде прекратена, ако забавянето има негативни последици за националната сигурност или за стратегически дейности. По тази причина се предлага Министерският съвет да може с решение да определи тези случаи, в които такова забавяне действително има такива последици, и това да доведе до прекратяване на процедурата.

Конкретен пример отново е процедурата за български лични документи, която стартира в края на 2017 г., а договърът е сключен в края на 2022 г., поради отправено преюдициално запитване. За периода на произнасяне на Съда на Европейския съюз е можело процедурата да бъде проведена отново, с коригиране на дефицитите, довели до обжалването и отправянето на запитването и така да не се застраши приоритетна дейност като издаването на лични документи (поради остарелите машини за персонализиране, рискът от спиране на издаването на български лични документи беше значителен).

8. По отношение на предложението в чл. 224

Има немалко случаи, в които предходно ръководство на възложител е сключило договор със сериозни пороци, в ущърб на обществения интерес, но новото ръководство е обвързано с този договор и не може да поиска неговото унищожение, въпреки, че са налице основания за това, тъй като ЗОП не допуска искане на унищожение от страна на възложителя. Съществена за обществения интерес е хипотезата на чл. 33 от Закона за задълженията и договорите.

9. По отношение на предложението в чл. 233

Предлага се разширяване на контрола на процедури по договаряне на Агенцията по обществени и върху част от хипотезите по чл. 164 - тези в областите "отбрана и сигурност". Все повече се наблюдават опити за заобикаляне на открити процедури чрез незаконосъобразно прилагане на част четвърта, като най-меката мярка срещу това е включването на тези възлагания в контрола на АОП.

ВНОСИТЕЛИ:

BOZHIDAR
PLAMENOV
BOZHANOV

Digitally signed by
BOZHIDAR PLAMENOV
BOZHANOV
Date: 2026.07.21 09:40:43
+03'00'

Nadejda Gueorguieva
Iordanova

Digitally signed by Nadejda
Gueorguieva Iordanova
Date: 2026.07.21 11:06:28
+03'00'

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА
ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

I. Част първа

Елементи на оценката	Аргументация
Основания на законодателната инициатива	Настоящата законодателна инициатива се основава на необходимостта от ограничаване на корупционните рискове, злоупотребите и неефективните практики при възлагането и изпълнението на обществени поръчки, както и от повишаване на прозрачността, конкуренцията и защитата на обществения интерес. С предложените изменения се въвеждат по-ясни правила относно самоопределянето на публичните предприятия и други лица като публичноправни организации чрез ежегодно прилагане на методика, приемана от Агенцията по обществени поръчки, и публично обявяване на съответното решение, с цел да се предотврати произволното неприлагане на Закона за обществените поръчки. Предвижда се намаляване на стойностния праг за поръчките по приложение № 2, така че в по-голям брой случаи да се прилагат открити процедури, гарантиращи по-широка конкуренция, по-добри условия за възложителите и по-нисък корупционен риск. Законопроектът цели и ограничаване на практиките за отстраняване на участници поради маловажни, технически или предварително необявени несъответствия, като се въвежда изискване основанията за отстраняване да бъдат ясно посочени в документацията на поръчката, както и разширяване на публичността чрез публикуване на техническите предложения в платформата за електронни обществени поръчки при съобразяване с правилата за защита на търговската тайна. Въвежда се възможност правилата за необичайно благоприятни оферти да се прилагат и спрямо отделни конкретно остойностени елементи на офертата, когато чрез изкуствено занижаване на едни

Елементи на оценката	Аргументация
	елементи и завишаване на други се изкривява реалната оценка и се заобикаля контролът. Предвижда се също възможност за прекратяване на процедура при съдебно спиране, когато продължителното забавяне би създадо риск за националната сигурност или за стратегически държавни дейности, при преценка на Министерския съвет, както и възможност възложителят да иска унищожаване на договор при наличие на съществени пороци, засягащи обществения интерес. Наред с това се разширява контролът на Агенцията по обществени поръчки върху определени процедури на договаряне в областта на отбраната и сигурността, с цел ограничаване на опитите за незаконосъобразно заобикаляне на откритите процедури. Очакваният резултат е по-прозрачна, конкурентна и предвидима система на обществените поръчки, по-ефективна защита на публичния ресурс, намаляване на възможностите за манипулиране на процедурите и укрепване на доверието във възлагането като инструмент за законосъобразно и целесъобразно разходване на публични средства.
Заинтересовани групи	публични предприятия; възложители по Закона за обществените поръчки; участници и кандидати в процедури по възлагане; Агенция по обществени поръчки; контролни органи; съдебни институции; Министерски съвет; данъкоплатци; обществеността.
Анализ на разходи и ползи	Не се предвиждат допълнителни разходи
Административна тежест и структурни промени	Не се предвиждат административни промени, като закриване, сливане или създаване на нови административни структури.
Въздействие върху	Не са необходими непосредствени или последващи промени в други нормативни актове в резултат от приемането на законодателната инициатива, извън ограничено по обхват обновяване на наредбата към закона.

Елементи на оценката	Аргументация
нормативната база	
Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие	Предложението не засяга спазването на принципа на равенство съгласно българското законодателство и за равното третиране от държавата на българите и българските граждани, живеещи извън страната.

ВНОСИТЕЛИ:

BOZHIDAR
PLAMENOV
BOZHANOV

Digitally signed by
BOZHIDAR PLAMENOV
BOZHANOV
Date: 2026.07.21
09:40:59 +03'00'

Nadejda
Gueorguieva
Iordanova

Digitally signed by Nadejda
Gueorguieva Iordanova
Date: 2026.07.21 11:06:41
+03'00'